

K některým údajům pro plánování použití atomových zbraní a ostatních prostředků hromadného ničení

(VM č. 4/60)

Podplukovník Augustin H u j s a

Autoři článku ve stati „Současné možnosti přidělování atomových zbraní“ uvádějí do slovně toto:

- „V současné době počítáme na vyřazení svazků nepřítel s těmito operačními normami:
- na vyřazení divize na čáře rozvinutí skupinový úder třemi náboji po 15 až 20 KT;
- na divizi v prostoru soustředění skupinový úder třemi náboji po 30 — 40 KT“.

Na další straně je však správně podotknuto:

„Jestliže jsme mluvili o operačních normách, je třeba si uvědomit, že nám nedávají nutný počet atomové munice, potřebný v každém případě k vyřazení celého svazku. Operační normy nám slouží ke hrubé kalkulaci bez ohledu na konkrétní rozmístění divize, možnosti průzkumu apod.“

Ve svém diskusním příspěvku chci rozvést na konkrétním příkladě jednu z možností provedení skupinového atomového úderu na mechanizovanou divizi (NSR) a hlavně poukázat na výsledek tohoto atomového úderu a to jak na čáře rozvinutí, tak v prostoru soustředění.

Skupinový atomový úder na mechanizovanou divizi (NSR) na čáře rozvinutí (příloha 1).

Jak je zřejmo z uvedené přílohy 30, mechanizovaná divize (NSR) je v obraně na úseku 40 km a zabezpečuje část sil čáru rozvinutí 50. mechanizované divize (NSR), která se přesunovala na čáru rozvinutí po třech pochodových osách, vzdálených od sebe 4 — 5 km. V hloubce asi 8 — 10 km od čáry dotyku zahájila divize rozčleňování do praporečnických proudů. V době, kdy tato divize svými čelními proudy, ležela na čáře rozvinutí do rotních pochodových proudů (asi 3 km od předního okraje), dostala skupinový úder, a to dvě atomové náplně po 15 KT a jednu po 20 KT (vzdušný výbuch).

Ožehavou otázkou při tomto způsobu úderu zůstává vystihnutí momentu provedení atomových úderů, neboť cíle se zdržují v uvedeném prostoru jen velmi krátkou dobu. Při opožděném úderu vzniká nebezpečí, že první sled 50. mechanizované divize přijde k naší sestavě natolik, že ho už nemůžeme napadnout atomovými údery vzhledem k bezpečnostní vzdálenosti vlastních vojsk. Kromě toho při opožděném úderu může nás nepřítel předejít v provedení atomových úderů pro podporu protizteče (protiúderu) a po případě narušit provedení vlastních atomových úderů (např. vyřazení některých atomových zbraní).

Proto úspěšné použití atomových výbušných zbraní v této situaci je plně závislé

na přesnosti a úplnosti zpráv o pohybu nepřátelských pochodových proudů. Tyto proudy musí být nepřetržitě sledovány všemi prostředky průzkumu, které jsou k dispozici, zvláště prostředky vzdušného a radiolokačního průzkumu.

Pravděpodobný výsledek skupinového atomového úderu:

atomový úder čís. 1 — vyřazené:

- 1 % mech. prapor a 1 mech. rota
- 4 dělostřelecké baterie
- 2 protiletadlové baterie
- 1 radiolokátor;

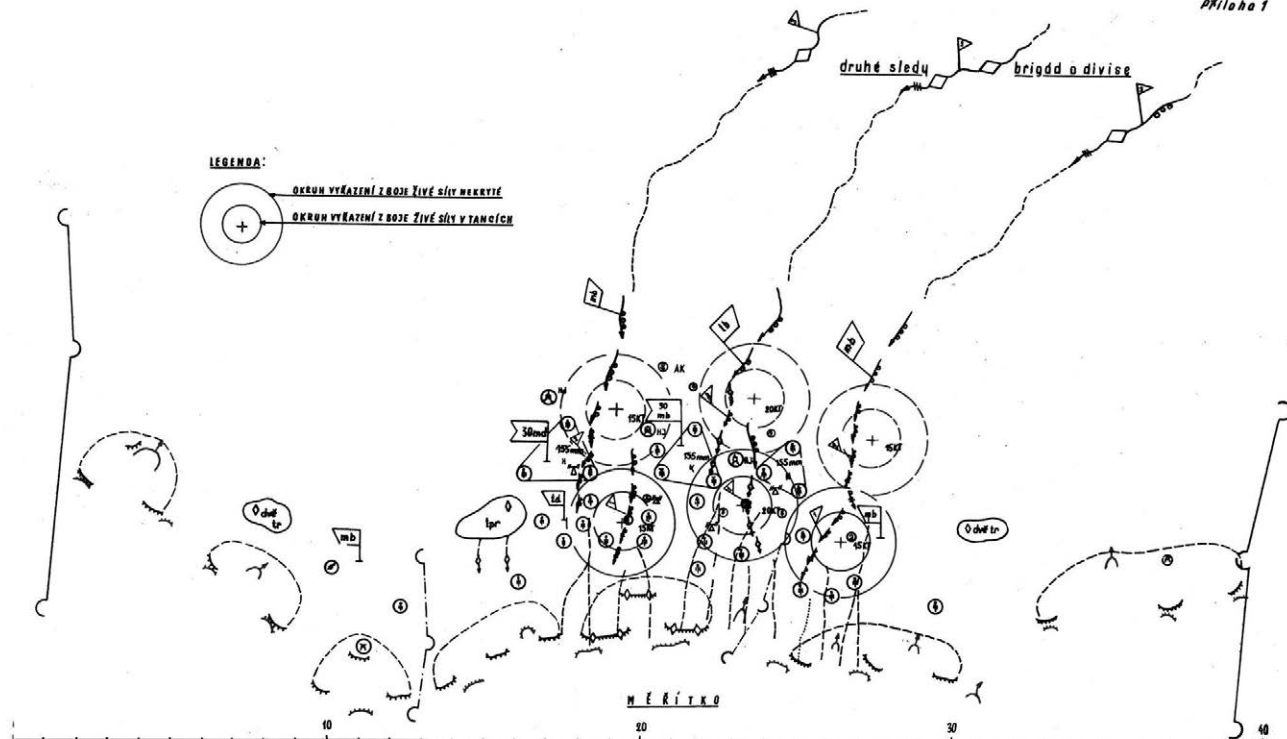
atomový úder čís. 2 — vyřazené:

- 60—80 % tankového praporu
- 4 dělostřelecké baterie
- 1 baterie neřiz. raket HJ
- 2 protiletadlové baterie
- 2 radiolokátory

atomový úder čís. 3 — vyřazené:

- 1 mechanizovaný prapor
- 2 dělostřelecké baterie
- 1 protiletadlová baterie
- 1 velitelské stanoviště
- mechanizované brigády.

V případě, že by snad první sled mechanizované brigády byl v době atomového úderu rozčleněn již v rotních proudech (musel by zahájit rozčleňování do rotních pochodových

proudí v hloubce 6 — 8 km od předního okraje, byl by výsledek tohoto úderu až o 50 % vyšší. To je však příklad velmi optimistický, protože podle dosavadních znalostí o způsobu provedení protizteče (protiúderu) kapitalistických armád možno kalkulovat, že asi 20 minut před zahájením protizteče (protiúderu) musí být proveden atomový úder, tj., když jsou čela prvosledových rot vzdálena 5 km od předního okraje (při 15 km/hod.).

Nejčastější bude však ten případ, že čára rozčlenění do rotních pochodových proudů bude ve vzdálenosti asi 3 km od předního okraje, tak, jak to uvádí příloha 1.

Atomovým úderem na čáru rozvinutí bude však zasažena značná část dělostřelectva a velitelských stanovišť mechanizovaných a

tankových brigád, popřípadě divizí. V daném prostoru budou zavaleny komunikace a vzniknou rozsáhlé požáry.

Závěrem možno říci, že skupinovým atomovým úderem na čáru rozvinutí, jak uvádí příloha 1 bude vyřazeno jen 50 % prvního sledu mechanizovaných a tankových brigád, bude narušen palebný systém dělostřelectva, jakož i systém velení a budou zataraseny komunikace.

Druhé sledy brigád a divizí zůstávají však při tomto úderu bojeschopné, avšak jejich zásah vzhledem na uvedené okolnosti bude opožděn.

K vyřazení prvního sledu mech. divize NSR (jak uvádí příloha č. 1) by bylo zapotřebí nejméně 5—6 atom. náplní o ekvivalentu 15—20 KT.

Skupinový atomový úder na prostor soustředění mechanizované divize (NSR) příloha 2.

Podle poznatku ze cvičení a služebních předpisů západních imperialistických armád je kladen stále větší důraz na rozptylování vojsk v prostorech soustředění jako velmi důležitý prvek ochrany proti atomovým zbraním. Rozloha prostoru soustředění mechanizované (tankové) divize, podle dosud provedených cvičení a názorů západních vojenských teoretiků, bude představovat plochu 400 km² i více, při čemž vzdálenosti mezi prapory jsou minimálně 2 — 3 km.

V našem příkladě, jak uvádí příloha č. 2, je rozmístěna mechanizovaná divize (14 500 osob) v prostoru soustředění na ploše 400 km². Celý prostor soustředění je rozdělen přibližně takto: dvě mechanizované brigády à 100 km² (jedna mech. brigáda o počtu 3700 osob), tanková brigáda 70 km² (2700 osob), ostatní jednotky, útvary (4400 osob) 130 km². Z uvedeného prostoru připadá plocha 10 km², vlastní prapor je soustředěn na ploše 2,5 km²; vzdálenosti mezi prapory 2—3 km.

Na mechanizovanou divizi v prostoru soustředění byl proveden skupinový atomový úder (vzdušný výbuch) za těchto předpokladů: dvě atomové náplně à 40 KT, jedna atomová náplň 30 KT, vojska v době provedení atomového úderu jsou mimo zákopy (živá síla nekrytá), cíl přesně zjištěn. Jedním atomovým úderem 30—40 KT za uvedených předpokladů možno vyřešit hodnotu asi jednoho mechanizovaného (tankového) praporu.

Celá hodnota skupinového úderu může vyřadit asi 50 % z hodnoty jedné mechanizované brigády, tj. asi 10—15 % z celé hodnoty mechanizované divize; takto zasažená brigáda nebude bojeschopná.

Jestli za uvedeného předpokladu bude rozmístěna mechanizovaná divize na ploše 200 km², bude vyřazení přibližně dvojnásobné (20—30 % z hodnoty mechanizované divize).

Za jiného předpokladu, jestli živá síla bude v době úderu v zákopech a mechanizovaná divize bude rozmístěna v prostoru o rozloze 400 km², cíl bude upřesněn do brigády resp. do divize, bude vyřazeno z mechanizované brigády přibližně 16 % a z mechanizované divize asi 4 — 5 %; v případě, že bude tato divize rozmístěna na ploše 200 km², bude vyřazeno asi 32 % z mechanizované brigády, tj. asi 8—10 % z mechanizované divize.

Z uvedeného přílohy č. 2 vyplývá, že k vyřazení jedné mechanizované divize, když je živá síla nekrytá a prostor soustředění 400 km², cíl upřesněn do jednotlivých praporů je zapotřebí přibližně 9 atomových úderů o ekvivalentu 30—40 KT.

Je samozřejmé, že účinky atomových úderů se o mnoho zvyšují při použití ostatních zbraní hromadného ničení, jako např. bojových otravných látek, zápalných látek apod.

V závěru možno shrnout, že hodnota vyřazené živé síly v prostoru soustředění mechanizované divize stejného atomového úderu může být velmi rozdílná a bude záviset mimo jiné hlavně na ploše rozmístění (200—400 km²) a na ukrytosti živé síly v momentě atomového úderu a na přesnosti zásahu cíle.